

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Directeur-generaal Funderend Onderwijs
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Persoonsgegevens

Datum: 24 januari 2024
Betreft: Uitvoeringstoets wetsvoorstel van school naar duurzaam werk

Bijlagen

1: Inhoudelijke opmerkingen
2: Reactie Inspectie van het
Onderwijs

Geachte mevrouw Vossenaar,

Met uw brief van 10 juli 2023 (kenmerk 39314743) heeft u mij verzocht om een uitvoeringstoets uit te brengen op het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk (hierna: het wetsvoorstel).

Conclusie

Met deze brief kan ik u melden dat het wetsvoorstel wijzigingen in processen en systemen voor het hoofdproduct Onderwijsregisters (Registers) en de afdeling Informatieproducten (IP) met zich meebrengt. DUO acht de wijzigingen die voortvloeien uit het wetsvoorstel maakbaar, haalbaar en uitvoerbaar. Verderop in deze brief geef ik nadere uitleg.

Inhoud

Het wetsvoorstel wil de kansengelijkheid vergroten door jongeren met (een risico op) een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk bij (dreigende) werkloosheid. Met de volgende vier samenhangende maatregelen wordt beoogd dit doel te bereiken:

1. Mbo-instellingen bieden studenten die dit nodig hebben extra loopbaanbegeleiding in de laatste fase van de opleiding. Indien nodig wordt de begeleiding voortgezet tot een jaar na het behalen van het diploma;
2. Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt verandert van naam (Doorstroompunt) en begeleidt voortaan jongeren zonder startkwalificatie tot een leeftijd van 27 jaar. Het betreft een gemeentelijke taak om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan en jongeren zonder startkwalificatie terug te begeleiden naar onderwijs of werk;
3. Gemeenten krijgen een rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk die zelfstandig of met lichte ondersteuning van school of het Doorstroompunt hun weg op de arbeidsmarkt niet kunnen vinden;

4. Met dit wetsvoorstel wordt de basis voor samenwerking op casusniveau en de benodigde onderlinge gegevensuitwisseling geregeld. Tevens worden scholen, gemeenten en het Doorstroompunt verplicht met elkaar samen te werken bij de totstandkoming en uitvoering van een aanvullend regionaal programma.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Accountantsdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is het wetsvoorstel ook uitgezet bij de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) en de Auditdienst Rijk (ADR). De opmerkingen van de IvHO treft u aan in bijlage 2. Van de Auditdienst Rijk is tot op heden geen reactie ontvangen.

Consequenties voor DUO

Registers

Het wetsvoorstel raakt Registers op de volgende punten:

Zowel het melden als ook het afhandelen van verzuimmeldingen is in de huidige situatie mogelijk voor leerlingen en studenten onder de 23 jaar. Daarnaast levert DUO tot nu toe middels verschillende leveringen en rapportages de gegevens van leerplichtige en niet-leerplichtige jongeren zonder startkwalificatie met een leeftijd tussen de 4 en 23 jaar aan de gemeente/RMC-regio. De leeftijd voor zowel de verzuimmeldingen als ook de rapportages moet worden verruimd tot 27 jaar.

Om voor jongeren van wie de deelnamegegevens al uit het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) vernietigd zijn nog een terugkoppeling te kunnen geven over een eventueel behaald diploma, wordt met dit wetsvoorstel tevens mogelijk gemaakt dat DUO de diplomagegegevens mag leveren. Dit is vooral van belang bij een verhuizing van de jongere.

In het wetsvoorstel wordt ook een herformulering van een aantal artikelen uit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) voorgenomen. Waar eerst onderscheid werd gemaakt in een populatie voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) en Jongeren in Kwetsbare Positie (JiKP), krijgt de gemeente de taak om alle jongeren onder de 27 jaar zonder startkwalificatie (terug) te begeleiden naar onderwijs of werk. Op ambtelijk niveau is afgesproken dat DUO vooralsnog geen wijzigingen aan de rapportages per doelgroep (VSV en JiKP) zal plannen, maar enkel de leeftijdsgrens zal verruimen tot 27 jaar. Pas na afstemming met de afnemers en eventuele aanpassingen in lagere regelgeving zullen, indien nodig, wijzigingen aan de rapportages geraamd en gepland worden.

Het wetsvoorstel heeft daarnaast een kleine impact op het ROD, onderdeel middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Het betreft de toevoeging van de uitschrijffreden 'Verwijderd', die tevens in de RMC-levering toegevoegd zal worden. Hierdoor hoeven mbo-instellingen een verwijdering van een leerling niet meer rechtstreeks aan de afdeling leerplicht van de gemeente te melden, maar zal dit via de RMC-levering bekend worden.

DUO wordt ook door de voorgestelde verandering van naam van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt naar 'Doorstroompunt' geraakt. Deze nieuwe naam zal in de uitingen van DUO opgenomen moeten worden, zoals op de website en in overige communicatie. Op ambtelijk niveau is het uitgangspunt geformuleerd dat er geen traject wordt opgestart om alle 'technische' onderdelen bij DUO aan te passen (hierbij valt te denken aan bestandsnamen

waar 'RMC' in is verwerkt, of namen van technische elementen als tabelnamen of attributen).

De laatste wijziging tenslotte betreft het uitfaseren van de uitwisseling "Jongeren in beeld" tussen DUO en het Inlichtingenbureau. Met ingang van het wetvoorstel kan deze uitwisseling worden beëindigd. De bestaande programmatuur moet worden opgeruimd en het contract met de Stichting RINIS moet door DUO en het Inlichtingenbureau tijdig worden beëindigd. Hiervoor ontvangt DUO graag een opdracht van de opdrachtgever, te weten het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Informatieproducten

Voorname definitie- en leeftijdswijzigingen in de WEB hebben tot gevolg dat de programmatuur voor de IP-basisbestanden, het VSV-bestand en het JIKP-bestand, moeten worden aangepast. Daarnaast zullen meerdere VSV-informatieproducten die gebruik maken van deze basisbestanden moeten worden aangepast. Het is op dit moment nog niet duidelijk of de separate informatieproducten VSV en JIKP geïntegreerd worden in één overkoepelend geheel of als separate informatieproducten blijven bestaan. De afdeling IP heeft al een actieve rol in de gesprekken die gevoerd worden over de definitiewijzigingen en blijft graag met uw medewerkers in gesprek.

Zodra het wetsvoorstel daadwerkelijk in werking treedt, worden de informatieproducten met de verruimde leeftijdsgrens tot 27 jaar gemaakt. Het is op dit moment nog niet duidelijk of dit alleen voor de nieuwe jaren moet gebeuren of dat producten ook met terugwerkende kracht moeten worden aangepast (d.w.z. de nieuwe definitie toepassen voor tijdreeksen ook voor 2025). Ook hierover blijven wij graag met uw medewerkers in gesprek. Mogelijk zijn er nog andere informatieproducten die moeten worden aangepast, de inventarisatie hiervan loopt nog.

Tenslotte zal in alle producten en uitingen de term 'RMC' hernoemd moeten worden naar 'Doorstroompunt'.

Bekostiging

Voor vso en pro worden extra middelen vrijgemaakt voor het regionaal programma, te weten 2 miljoen. Het is echter nog onduidelijk wie de bekostiging voor pro en vso moet uitvoeren. Als dit met de reguliere bekostiging moet worden uitgevoerd, is wel sprake van (kleine) gevolgen bij het hoofdproduct bekostiging.

Kosten

Deze uitvoeringstoets leidt tot een raming van de volgende inzet:

Eenmalige ontwikkelinzet (Beleidsportfolio/Verander capaciteit) 2025

	2025
	uren/euro
ROD Verzuim	200/27.000
ROD mbo	250/33.000
Informatieproducten	1.000/133.000
BI Team	200/27.000
Communicatie	200/27.000
Totaal	1.850/247.000

DUO monitort de betreffende werkzaamheden, en indien er substantiële wijzigingen optreden, brengt DUO dit tijdig ter tafel. DUO voorziet op dit moment geen structurele kosten aangezien het een uitbreiding van reeds bestaande systemen en leveringen betreft. Mocht bij de uitwerking van de lagere regelgeving blijken dat er meer ontwikkelinzet of andersoortige inzet benodigd wordt, zal dit in de uitvoeringtoets op deze regelgeving gemeld worden.

De communicatie met betrekking tot de naamswijziging naar Doorstroompunt zal spoedig na opdrachtverstrekking worden opgestart. Een deel van de uren die geraamd zijn voor de communicatie zal derhalve al in 2023 benut gaan worden.

Scholen/instellingen en gemeenten

De softwareleveranciers van de mbo-instellingen moeten conform afspraak na de aankondiging van de wijziging negen maanden de tijd krijgen om de administratiepakket op de gewijzigde uitschrijffreden aan te passen. Dit is reeds op een Ketendag mbo besproken en leidde niet tot bezwaren. De softwareleveranciers van gemeenten zullen mogelijk ook (kleine) aanpassingen door moeten voeren met betrekking tot de wijzigingen uit het wetsvoorstel. Dit zal binnenkort tijdens een Ketendag Verzuim worden besproken.

Managementafspraken en opdrachtverlening

Ik verzoek u binnen acht weken na ontvangstdatum op deze toets te reageren en mij opdracht te verstrekken voor de uitvoering. Wanneer de opdracht wordt verleend na het verstrijken van deze periode, moet u er rekening mee houden dat een actualisatie nodig kan zijn betreffende haalbaarheid, maakbaarheid en de uren.

DUO blijft graag nauw betrokken bij de verdere uitwerking van het wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

De directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs

mr. ing. H.A. Harmsma

Bijlage 1

Juridische en inhoudelijke opmerkingen DUO

Onderdeel A

Art. 1.1.1

- De begripsbepaling van de term 'onderwijs' vervalt. Door het verwijderen hiervan wordt het begrip verbreed naar bijvoorbeeld ook VO of PO onderwijs (dit wordt ook aangegeven in de toelichting). Dit lijkt ons voor de gehele WEB heel ongewenst. De term onderwijs wordt in verschillende artikelen in de WEB gebruikt, en het is ook denkbaar dat er in de toekomst nieuwe artikelen komen waarin deze term gebruikt zal worden (of verwijzingen in andere mbo regelingen), waarmee alleen op mbo onderwijs gedoeld wordt. Het lijkt ons beter om enkel in de betreffende titels/hoofdstukken van de WEB af te wijken van de standaard definitie.

- De definitie van startkwalificatie wordt aangepast met een verwijzing naar de Leerplichtwet.

In de Leerplichtwet wordt wederom verwezen naar de web. Is het niet mogelijk de definitie op te nemen die gelijk is aan de Leerplichtwet, om dit heen en weer verwijzen te voorkomen?

- Algemeen

Het voorstel ziet op dat de afstand tussen student en arbeidsmarkt kleiner wordt, om op deze manier te voorkomen dat er sprake is van werkloosheid of dat de jongeren te maken krijgen met criminaliteit, schulden etc. Het voorstel geeft niet alleen de onderwijsinstelling een taak, maar meerdere taken zijn voor de gemeente bedoeld. De hoofdtaak van de onderwijsinstelling is het bieden van loopbaanbegeleiding tijdens de opleiding en na de opleiding. (bijvoorbeeld art.1.3.5.)

Wij vragen ons af hoe het contact met de ex-student door de instelling wordt onderhouden na het diplomeren?

In deze zelfde lijn ook:

Art. 9.2.12 lid 3 WEB (nieuw):

'Het bevoegd gezag **doet een aanbod** van loopbaanbegeleiding aan de student of gediplomeerde van de entreeopleiding of de beroepsopleidende leerweg van de basisberoepsopleiding, met uitzondering van de gediplomeerde met een aansluitende inschrijving voor vervolgonderwijs.'

-> hieruit begrijpen wij dat de onderwijsinstelling initiatief neemt. Het lijkt er op dat de onderwijsinstelling standaard in het laatste jaar studenten benaderen (die niet ingeschreven staan voor een vervolgonderwijs). Hoe vindt het aanbod plaats voor studenten die al gediplomeerd zijn? Hoe wordt er bijgehouden of zij na het diplomeren verder aan het studeren zijn of aan het werk zijn? (geldt ook voor lid 4 van het art.) Onder 5.2.2. staat:

'Tenslotte geeft deze periode voldoende ruimte om ook ondersteuning te bieden aan jongeren die in eerste instantie wel werk vinden, maar dit na een aantal maanden kwijtraken en alsnog **aankloppen voor ondersteuning bij de mbo-instelling.**' à dit houdt in dat de student na diplomering zelf aanklopt bij de onderwijsinstelling als er behoefte is aan begeleiding.

-> Het doel van het voorstel is werkloosheid te voorkomen en toevlucht in criminaliteit, schulden etc. te verkleinen. Is het niet effectiever als er na diplomering standaard een e-mail wordt verstuurd om te vragen hoe de ex-student ervoor staat en begeleiding te bieden Dit maakt de drempel lager voor de student om bij de oude onderwijsinstelling aan te kloppen.

In artikel III Wijziging Wet op de expertisecentra is het volgende opgevallen.

- In artikel 147 lid 2 wordt verwezen naar artikel 8.30 vijfde lid. Dit is een verwijzing naar de WVO 2020. Voor de WEC moet het zijn artikel 47b, tweede lid.
- In artikel 162 onderdeel b wordt verwezen naar artikel 21, eerste lid van de Wet register onderwijsdeelnemers en naar artikel 47b, vierde lid. Artikel 47b heeft geen vierde lid. Klopt hier sowieso de verwijzing naar artikel 47b? Bij de wijzigingen van de WVO 2020 staat: *b. het verwerken van de gegevens, bedoeld in artikel 21, eerste en derde lid, van de Wet register onderwijsdeelnemers.* Beter om één lijn aan te houden en dit ook zo in de WEC op te nemen?

Behoeven artikel 8.22 en artikel 8.27 WVO 2020 niet ook aanpassing?

Los van de wijzigingen op de WVO 2020 lijken er geen aanvullende taken op het gebied van loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) voor PRO-scholen geregeld/weggelegd. Artikel 2.31, eerste lid, onderdeel b, bepaalt weliswaar dat het praktijkonderwijs voorbereiding op het uitoefenen van functies op de regionale arbeidsmarkt omvat. Het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voegt daar in artikel 2.38, lid 1, onderdeel e, aan toe dat het praktijkonderwijs ook omvat: aangelegenheden waarvan het bevoegd gezag

heeft vastgesteld dat deze van belang zijn voor het uitoefenen van functies binnen de regionale arbeidsmarkt. Het tweede lid regelt dat het bevoegd gezag overlegt voor de vaststelling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, met het college van burgemeester en wethouders dat daarbij de werkgevers betreft die werkzaam zijn op de regionale arbeidsmarkt. Maar volstaat dit om het beoogde doel te bereiken? Er bestaan kennelijk netwerkcoördinatoren pro en de taken voor het Doorstroompunt en de gemeente zijn ook van toepassing voor jongeren afkomstig uit het pro. Waar ligt dit vast? Anders lijkt de verplichting die wordt opgelegd aan het mbo niet proportioneel t.o.v. het pro. Het wetsvoorstel richt zich dan ook met name op mbo-instellingen. Te denken valt aan een overgangsdokument en de nazorg na diplomering.

Het enige dat ik teruglees is dat voor netwerkcoördinatoren voor het pro en vso € 2 mln. extra beschikbaar is. Met de sectorraden Praktijkonderwijs en Gespecialiseerd onderwijs wordt uitgewerkt op welke wijze deze middelen verstrekt worden.

— Ik lees dat ook veel pro-scholen een overgangsdokument gebruiken, maar die verplichting is volgens mij
— nergens vastgelegd. Waarom is er géén nazorg (en/of bijbehorende bekostiging) voor het PRO geregeld?

Ook attendeer ik op artikel 2.69 WVO 2022 waarin de artikelen 8.19 tot en met 8.26 van overeenkomstige toepassing zijn verklaard op scholen die zijn aangewezen op grond van artikel 2.66.

De invoering van de Wet voortgezet onderwijs 2020 zou het doel moeten dienen om die wet toegankelijker, leesbaarder te maken. Met deze wijziging wordt voorgesteld om een deel van de artikelen over te hevelen naar de WEB. Dit bevordert niet het doel van de nieuwe WVO.

Tot slot, blijft de transponeringstabel Sterk beroepsonderwijs wel gehandhaafd én moeten er dan aanpassingen op verwijzingen naar de WEB in bijvoorbeeld de artikelen 2.107b, 2.107e, 2.107g e.v. WVO 2020 plaatsvinden?

Uitvoeringstoets sectoren MBO/PRO/VSO: Wetsvoorstel van school naar werk

Datum toetsaanvraag	: 17-07-2023
Intern verspreid	: 17-07-2023
Deadline	: 11-08-2023
Procedure verkorte uitvoeringstoets van toepassing	: Nee
Datum reactie Inspectie van het Onderwijs	: 18-08-2023

Ten aanzien van nalevingsaspecten

- ...

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten

- Zie opmerkingen in beleidsdocument.

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten specifiek m.b.t. capaciteit

- ...

Ten aanzien van rechtmatigheidsaspecten

- Een toelichting op artikel I onderdeel M ontbreekt;
- Op blz. 9 na artikel 9.2.15 web nieuw staat een stukje dat begint met II en eindigt met j.9.1.17. Het is onduidelijk waar dit betrekking op heeft en welke wijziging in welke wet hier wordt bedoeld. Is dit per ongeluk blijven staan?
- Op blz. 45 onder punt 5 (m.b.t. budget regionaal programma) staat dat het geld is toegevoegd aan de lumpsum. Dit begrijpen wij niet, het gaat hier toch om geld dat via de Regeling regionale aanpak voortijdigs schoolverlaten 2020-2024 als G2 subsidie wordt uitgekeerd? (en dus niet als lumpsum?)
- Blz. 47 volgorde van de toelichting is niet logisch, toelichting Onderdelen C en E graag verplaatsen naar boven de toelichting op Onderdelen D .....
- Blz. 48 volgorde van de toelichting is niet logisch, toelichting Onderdelen F... graag verplaatsen naar boven toelichting Onderdelen G...
- Blz. 48 Toelichting Onderdelen S t/m FF, er wordt verwezen naar de 'Artikelsgewijze toelichting Sterk beroepsonderwijs.' Het is niet duidelijk dat die onderdeel uitmaakt, graag verwijzing naar blz opnemen of beschrijven waar die te vinden is.
- Blz. 49 volgorde van de toelichting, graag toelichting Onderdelen O en HH verplaatsen naar boven toelichting Onderdeel R.
- Blz. 57 e.v. betreft de toelichting op onderdeel S t/m FF onder I. Deze toelichting sluit niet aan de wijzigingen die worden gemaakt. Er ontbreekt nog steeds een deel van de benodigde toelichting om de voorgestelde wijzigingen te kunnen begrijpen en plaatsen.
- Op blz. 60 toelichting Artikel 9.1.15 zinsnede 'Als er vanwege de doorlopende leerroute vmbo-mbo bekostiging is overgedragen tussen de school en de instelling, dan leggen beiden daarover op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs verantwoording af.' Het is onduidelijk wat hier bedoeld wordt. In de Regeling jaarverslaggeving onderwijs komt dit onderwerp helemaal niet voor. Graag duidelijk beschrijven wat bedoeld wordt en indien nodig de Rjo aanpassen (in overleg met manager jaarverslaggeving onderwijs van OCW **Persoonsgegevens** Wij hebben begrepen dat deze passage niet met hem is afgestemd en inderdaad niet duidelijk is.

Eventueel overig commentaar

- Is de doelgroep voldoende duidelijk (en verdere communicatie hierover richting mbo-instellingen bijv. door casuïstiek/scenario's expliciet te maken?), zodat dit vervolgens uitvoerbaar is en dat handhaafbaar is of er voor de juiste doelgroepen de juiste maatregelen getroffen zijn. Ook in relatie tot de huidige wettelijke verplichtingen voor alle studenten voor mbo-instellingen rondom lob en wat is dan aanvullende loopbaanbegeleiding (en daarbij in de praktijk het onderscheid tussen loopbaanoriëntatie en -begeleiding)?

- Zijn verantwoordelijkheden duidelijk tussen mbo-instellingen en gemeente. Wie is wanneer aan zet, zodat voorkomen wordt dat een jongere tussen wal en schip raakt. Wanneer is sprake van voldoende inzet door mbo-instellingen, wat mag er verwacht worden? De passage over toezicht op het doorstroompunt gaat niet expliciet in op hoe het toezicht geregeld is.
- Wat betreft de meldplicht van verzuim (in het kader van de uitbreiding van de doelgroep), met name een aandachtspunt bij nbi, speelt DUO hierin ook een rol, zo ja welke? Wordt hierover nog richting instellingen verder gecommuniceerd vanuit het ministerie? Wat betekent deze uitbreiding van de meldplicht voor de inzet van de Inspectie? Ontvangt de Inspectie ook deze (aanvullende) verzuimdata?
- Weet een mbo-instelling wanneer een student of gediplomeerde die uitstroomt weer onderwijs volgt (wat mag de mbo-instelling weten over een inschrijving bij een andere instelling? Enkel via de student zelf of ook via uitwisseling tussen instellingen?)